

sti státu, pro niž zákon platí, vyvoláno bylo zásadní rozhodnutí nejvyššího soudního tribunálu.

Leč příslušný návrh podle § 33 a 292 tr. ř. tu jest a bylo proto v základě § 479 tr. ř. uznati, že i v tomto případě postupem odvolacího soudu porušen byl zákon v ustanovení posledního odstavce § 471 tr. ř. Potud bylo tedy zmateční stížnosti na záštitu zákona vyhověti.

Naproti tomu nebylo však vyhověti dalšímu jejímu návrhu, aby rozsudek odvolacího soudu byl zrušen a věc vrácena tomuto soudu k opětnému jednání a rozhodnutí o odvolání. Podle § 292 tr. ř. nemá totiž zpravidla výrok zrušovacího soudu účinku na obžalovaného a můžeme toliko zrušovací soud, aniž by k tomu byl zavázán, podle svého uvážení v případech, kde obžalovaný byl odsouzen k trestu, učiniti opatření podle poslední věty § 292 tr. ř., tedy po případě i — čehož generální prokuratura právě tu se domáhá — podle okolností naříditi, aby se proti obžalovanému konané řízení znovu zavedlo. Leč zrušovací soud, zkoumaj rozsudek odvolacího soudu v souvislosti s obsahem spisů a důkazů, jichž se tento rozsudek dovolává, shledal, že odsouzením obviněného pro přestupek podle § 431 tr. z. k peněžitému trestu 50 Kč, nestala se těmž újma, již by bylo třeba opatřením podle poslední věty § 292 tr. ř. odčiniti, a nevyhověl proto zmateční stížnosti na záštitu zákona, pokud směřuje k zrušení rozsudku odvolacího soudu.

Rozhodnutí nejv. soudu ze dne 18. května 1933,
Z m I 401/33. Dr. B.

Společenstva výrobní a hospodářská. Ustanovení § 88 zák. čís. 70/1873 má za účel hospodářský pořádek a má ochraňovati i členstvo i veřejnost před fraudulosním jednáním. Ani porušení onoho pořádku ani poškození členstva nebo veřejnosti nenastalo a proto nelze shledati překročení zákonného okruhu působnosti společenstva, vytýčené v § 1, naplňující po objektivní stránce skutkovou podstatu přečinu podle § 88 cit. zákona v opatření, aby prodejny spotřebního družstva byly v době demonstračních projevů uzavřeny, bylo-li učiněno jiné opatření, aby si členstvo mohlo své potřeby včas obstarati.

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl po ústním líčení zmateční stížnost státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu trestního v P. ze dne 18. května 1932, jímž byl obžalovaný podle § 259 čís. 2 tr. ř. zproštěn z obžaloby pro přečin § 88 zákona ze dne 9. dubna 1873, č. 70 ř. zák.

Důvody: Zmateční stížnosti, napadající rozsudek důvodem zmatečnosti podle čís. 9 a § 281 tr. ř., nelze přiznati oprávněnost. Podle zjištění napadeného rozsudku měl býti dne 25. února 1931 pořádán v P. mezinárodní den nezaměstnaných, k němuž obžalovaný jako ředitel ústředního dělnického konsumního, úsporného a stavebního spolku »V.« v P., zapsaného společenstva s r. o., vydal

na základě usnesení představenstva uvedeného společenstva ze dne 17. února 1931 ke dni 19. února 1931 oběžník čis. 7, určený všem prodejnám spolku, tohoto znění: »Dne 25. února 1931 na žádost příslušných organizací důvěrnického sboru budou prodejny uzavřeny od ¼4. hod. odpo. všude, kde se budou konati projevy nezaměstnaných. Prodejny musí zůstatí otevřeny přes poledne a členstvo budiž řádně upozorněno, aby si své potřeby mohlo včas obstarati. Sklady se s dodávkami podle toho zařídí a také kanceláře.«

Podle uvedeného šlo o opatření představenstva, podle kterého měly býti prodejny společenstva zavřeny v určitou dobu, v oběžníku jmenovanou.

Nalézací soud obžalovaného z obžaloby pro zažalovaný čin zprostil, jednak z toho důvodu, že obžalovaný, vydávaje onen oběžník, nevěděl ještě, že průvody jsou zakázány, ježto průvody byly zakázány teprve vyhláškou policejního ředitelství v P. ze dne 21. února 1931, jednak protože podle stanov je účelem spolku »V.« napomáhati živnosti nebo hospodářství členů společným provozováním závodu nebo poskytováním úvěru a že jest představenstvu volno stanovití podle své vůle dobu, kdy prodejny mají býti otevřeny a že tedy uzavřením prodejen v určitou dobu spolek »V.« nevztáhl svou činnost a jednání k jiným věcem, nežli k těm, jež jsou pojmenovány v § 1 zák. ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák.

Státní zastupitelství, uplatňujíc zmatek podle § 281 čís. 9 a) tr. ř., vytýká, že zavření prodejen obžalovaným nařízené bylo činem politického významu a že směřovalo k posílení politických demonstračních projevů, pořádaných stranou komunistickou a že tudíž zavřením prodejen byl překročen zákonný okruh působnosti spolku »V.«.

Pro naplnění skutkové podstaty přečinu podle § 88 zák. čís. 70/1873 ř. zák. je ovšem lhostejno, zda obžalovaný věděl, že demonstrační průvody jsou zakázány či nikoli, rozhodným tu je, zda v souzeném případě opatřením obžalovaného byl překročen zákonný okruh působnosti společenstva, vytýčený v § 1 zák. čís. 70/1873 ř. zák.

Pokud napadený rozsudek vybudoval svůj zprošťující výrok i na předpokladu, že obžalovaný nevěděl, že demonstrace jsou zakázány, vycházel ze zřejmě právně mylného hlediska.

Než přes to nelze zmateční stížnosti přisvědčiti.

Podle nenapadeného zjištění rozsudku bylo členstvo společenstva upozorněno na uzavření prodejen a vyzváno, by si své potřeby včas obstaralo, za kterýmžto účelem byly prodejny společenstva přes poledne otevřeny. Byla tudíž hospodářská činnost podniku tímto způsobem zajištěna a ani hospodářské zájmy členů společenstva nebyly tak dotčeny. Ustanovení § 88 cit. zák. má za účel hospodářský pořádek, a má ochraňovati i členstvo i veřejnost před fraudulosním jednáním (Komentář Dr. Altman II 1559). Porušení tohoto pořádku, nebo poškození členstva nebo veřejnosti uvedeným opatřením nenastalo a nelze shledati za těchto okolností již v pou-

hém zavření prodejen, učiněným bez jakéhokoliv projevu nebo výzvy k činům demonstračním, překročení zákonného okruhu působnosti společenstva, vytýčené v § 1 zák. ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák., které by za okolností souzeného případu již po stránce objektivní mohlo naplniti skutkovou podstatu přečinu § 88 cit. zák. předpokládanou. Když však není tu dána skutková podstata trestného činu po stránce objektivní, není potřebí obírat se otázkou, zda tu je dána subjektivní stránka tohoto činu a nemůže též proto přijíti v úvahu i případná pohnutka, z níž k uzavření prodejen došlo, zvláště kde též soudem bylo zjištěno, že v době vydání oběžníku ještě průvody zakázány nebyly.

Neodůvodněnou zmateční stížnost bylo proto zamítnouti.

Rozhodnutí nejv. soudu ze dne 26. dubna 1933,
Z m I 513/32. Dr. B.

L I T E R Á R N Í Z P R Á V Y.

Okr. soudce Dr. Emil Steigerhof a advokát Dr. Václav Črha: **Zákony a nařízení týkající se ochrany nájemníků s výkladem.** Ústřední studentské knihkupectví a nakladatelství v Praze II., Spálená č. 20. 191 str., cena 24 Kč.

Právní stav, utvořený v poválečné době v oboru práva nájemního vydáním různých zákonných opatření na ochranu nájemníků, udržel se ve své podstatě až do dnešní doby. Vázané bytové hospodářství vytrvalo přes značný časový odstup od konce světové války a přes částečné uvolnění zmíněných zákonných opatření různými pozdějšími novelami. S novými úpravami a změnami původních předpisů na ochranu nájemníků vynořila se však opět řada nových právních otázek, které se přidružily k těm, jež hned ze začátku přinesl s sebou neznámý do té doby obor práva, t. j. ochrany nájemníků. Není divu, že praxe proto dosud živě pociťuje potřebu stálého soustavného zpracovávání této látky. To bylo patrně pohnutkou autorům, když se podjali práce, z níž vyplynulo pak shora uvedené dílo.

Podle projevu autorů chce kniha podati v přístupné formě přesně a spolehlivě přehledný obraz platného zákona a judikatury. Tomuto vytčenému cíli autoři dostáli.

V knížce je nejprve uveřejněn text zákona o ochraně nájemníků ve znění, jakého se mu dostalo pozdějšími změnami. Autoři neuvádějí, kterými zákony byly jednotlivé změny provedeny, protože prý to nemá pro praktického právníka významu; ale zdá se, že zcela stručné vyznačení (poznámkou pod čarou) nebylo by věci na škodu, neboť může někdy upozorniti takováto poznámka čtenáře na dřívější text a tak přispěti k event. výkladu sporné otázky. Po textu zákona následují pak otisk zákona č. 210/1931 Sb. z. a n.